Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

4. oktoober 2024*

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Artikli 1 lõige 1 – Kohaldamisala – Tsiviil- ja kaubandusasjad – Mõiste – Menetlus, mille eesmärk on asendada kostja nõusolek õiguskaitseasutuste poolt äravõetud ja hoiuleantud asja tagastamiseks – Artikli 8 punkt 2 – Menetlusse astumise taotlus – Mõiste „kolmas isik“

Kohtuasjas C-494/23 [Mahá] [i],

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Nejvyšší soudi (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus) 7. juuni 2023. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. augustil 2023, menetluses

QE,

IJ

versus

DP,

EB,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president F. Biltgen (ettekandja), kohtunikud N. Wahl ja M. L. Arastey Sahún,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller, M. Hellmann ja J. Simon,

– Euroopa Komisjon, esindajad: S. Noë ja K. Walkerová,

* Kohtumenetluse keel: tšehhi.

[i] Käesoleval kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 1 lõiget 1 ja artikli 8 punkti 2.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud QE ja IJ-i, kahe Tšehhi residendi, ning DP ja EB, kahe Prantsuse residendi vahelises kohtuvaidluses nõude üle tagastada hoiuleantud sõiduk, mille QE ja IJ olid ostnud.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Brüsseli konventsioon

3 27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 1972, L 299, lk 32; edaspidi „Brüsseli konventsioon“) I jaotises on sätestatud:

„Käesolevat konventsiooni kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes iga liiki kohtutes.

[…]“.

Määrus (EÜ) nr 44/2001

4 Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42), mis kehtis kuni 9. jaanuarini 2015 ja tunnistati kehtetuks määrusega nr 1215/2012, artikli 1 lõikes 1 oli ette nähtud:

„Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes. Eelkõige ei kohaldata seda maksu-, tolli- ja haldusasjade suhtes.“

Määrus nr 1215/2012

5 Määruse nr 1215/2012 põhjenduses 10 on märgitud:

„Käesoleva määruse reguleerimisala peaks hõlmama kõiki peamisi tsiviil- ja kaubandusasju peale teatavate selgelt määratletud asjade, […]“.

6 Määruse artikli 1 lõikes 1 on ette nähtud:

„Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes. Eelkõige ei kohaldata seda maksu-, tolli- ja haldusasjade suhtes ega riigi vastutuse suhtes tegevuse või tegevusetuse eest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*).“

7 Nimetatud määruse artiklis 8 on sätestatud:

„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi ka:

[…]

2) kolmanda isikuna tagatist või garantiid puudutava nõude või muu kolmandate isikute osalusega menetluse puhul kohtusse, kus menetletakse põhihagi, välja arvatud juhul, kui hagi on esitatud üksnes selleks, et viia isik välja selle kohtu alluvusest, kes oleks tema asjas pädev;

[…]“.

8 Kõnealuse määruse artikli 26 lõikes 1 on sätestatud:

„Lisaks käesoleva määruse muudest sätetest tulenevale pädevusele on pädev ka see liikmesriigi kohus, kuhu kostja ilmub. […]“.

Tšehhi õigus

Seadus nr 141/1961 kriminaalmenetluse kohta (kriminaalmenetluse seadustik)

9 Seaduse nr 141/1961 kriminaalmenetluse kohta (kriminaalmenetluse seadustik) (zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)) artikli 80 lõigetes 1 ja 3 on ette nähtud:

„(1) Kui üleantud või äravõetud ese ei ole edasise menetluse jaoks enam vajalik ja kui konfiskeerimine või arestimine ei tule kõne alla, tagastatakse see isikule, kes selle üle andis või kelle käest see ära võeti. Kui õigust sellele esemele nõuab teine isik, antakse ese üle isikule, kelle õiguses sellele ei ole kahtlust. Kahtluste korral antakse ese hoiule ja isikut, kes taotleb õigust sellele esemele, teavitatakse sellest, et ta peab seda nõudma tsiviilhagi korras. […]

[…]

(3) [Lõikes 1 n]imetatud otsuse teeb koja esimees või eeluurimise raames prokurör või õiguskaitseasutused. […]“.

Seadus nr 99/1963 tsiviilkohtumenetluse kohta

10 Seaduse nr 99/1963 tsiviilkohtumenetluse kohta (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád) artikli 88 punktis d on sätestatud:

„Üldkohtu asemel on pädev vaidlust lahendama […] kohus, kus on pooleli hoiuleandmise menetlus, kui tegemist on kohtuotsusega, mis kohustab poolt, kes ei ole nõus hoiuleantud eseme tagastamisega taotlejale, selleks nõusoleku andma.“

Seadus nr 292/2013 erikohtumenetluse kohta

11 Seaduse nr 292/2013 erikohtumenetluse kohta (zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních) IV jaotise 1. jagu kannab pealkirja „Hoiuleandmise menetlus“. See jagu hõlmab muu hulgas asjaomase seaduse artikleid 298 ja 299.

12 Nimetatud seaduse artikli 298 „Hoiuleantud eseme tagastamine“ lõikes 1 on sätestatud:

„Kohus tagastab hoiuleantud eseme selleks volitatud isikule isiku taotluse alusel. Kui ese anti hoiule seetõttu, et hoiuleantud eseme tagastamist nõuab muu isik peale õigustatud isiku, või seetõttu, et muu isik, kelle nõusolek on nõutav, ei nõustu eseme tagastamisega õigustatud isikule, siis on hoiuleantud eseme tagastamiseks vaja nõusolekut kõigilt osalistelt ja sellelt isikult, kelle mittenõustumine täitmisega oli viinud eseme hoiuleandmiseni. […]“.

13 Nimetatud seaduse artiklis 299 „Hoiuleantud eseme tagastamiseks nõusoleku asendamine“ on sätestatud:

„1) Kui isik on keeldunud andmast nõusolekut hoiuleantud eseme tagastamiseks, võib selle nõusoleku asendada jõustunud kohtuotsusega, milles on sedastatud, et tagastamisele vastu olnud isik peab andma nõusoleku eseme tagastamiseks taotlejale.

2) Nõusoleku asendamise kohtuasjad kuuluvad lõike 1 kohaselt selle kohtu pädevusse, kus toimub hoiuleandmisega seotud menetlus.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 QE ja IJ, kaks Tšehhi residenti, ostsid 19. augustil 2017 Saksamaal 13 000 euro eest mootorsõiduki. Tšehhi politsei pidas 12. septembril 2017 sõiduki kinni seoses kahtlusega, et sõiduk võis olla seotud vargusega Prantsusmaal. Pärast seda arestimist ei antud sõidukit QE-le ja IJ-ile tagasi, vaid anti hoiule Okresní soud v Českých Budějovicíchile (České Budějovice piirkondlik kohus, Tšehhi Vabariik), võttes arvesse asjaolu, et varasemas menetluses olid ka DP ja EB, kaks Prantsusmaa residenti, teatanud, et neil on õigus sellele sõidukile.

15 QE ja IJ esitasid kõnealusele kohtule taotluse hoiuleantud eseme tagastamiseks. Kuna Tšehhi õigus nõuab, et niisugusel juhul on vaja kõigi huvitatud isikute nõusolekut, esitasid ka QE ja IJ taotluse, et nimetatud kohus teeks otsuse, millega asendatakse DP ja EB nõusolek selleks tagastamiseks. See otsus tehti teatavaks DP-le ja EB-le, kes ettenähtud tähtaja jooksul oma seisukohti ei esitanud.

16 Asja menetlev kohus kui esimese astme kohus tõdes, et nõusoleku asendamise nõude lahendamiseks puudub tal rahvusvaheline kohtualluvus, ja leidis sisuliselt, et selle kohtualluvuse tunnustamise aluseks saab olla ainult määruse nr 1215/2012 artikli 26 lõige 1, kuid et DP ja EB kui kostjad ei olnud sellesse kohtusse ilmunud.

17 Apellatsioonikohtuna tegutsev Krajský soud v Českých Budějovicích (maakonnakohus České Budějovices, Tšehhi Vabariik) jättis 5. novembri 2021. aasta kohtumäärusega esimese astme kohtu otsuse muutmata.

18 QE ja IJ esitasid selle otsuse peale kassatsioonkaebuse Nejvyšší soudile (Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus, väites, et nõusoleku asendamise menetlus on erimenetlus, mis ei tulene pooltevahelisest materiaalõiguslikust suhtest, mistõttu määruse nr 1215/2012 sätted ei ole kohaldatavad.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et teatud kaalutlused võimaldavad järeldada, et menetlus, mille eesmärk on hoiuleantud asja tagastamiseks nõusoleku asendamine, kuulub mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ alla määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses ja kuulub järelikult selle määruse esemelisse kohaldamisalasse. Seega on asja hoiuleandmise eesmärk hajutada tsiviilhagi käigus kõik kahtlused küsimuses, kellele huvitatud isikutest võib eseme tagastada omandiõiguse või muu õiguse alusel. Lisaks reguleerivad seda olemuselt võistlevat menetlust tsiviilkohtumenetluse normid, täpsemalt erikohtumenetlusi käsitlevad normid.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et määruse nr 1215/2012 kohaldatavuses võib kahelda, kuna kõnealune menetlus on vahemenetlus. Nimelt, vaatamata asjaolule, et hoiuleandmise menetlus ja hoiuleantud asja tagastamiseks nõusoleku asendamise menetlus on kaks erinevat laadi menetlust, sõltub teise menetluse olemasolu suurel määral hoiuleandmise menetlusest.

21 Olles märkinud, et Tšehhi kohtute kohtualluvus hoiuleantud asja tagastamise asjades põhineb sellel, et õiguskaitseasutused teostavad avalikku võimu, tõmbab eelotsusetaotluse esitanud kohus paralleeli 18. septembri 2019. aasta kohtuotsusega Riel (C-47/18, EU:C:2019:754), milles Euroopa Kohus otsustas, et maksejõuetusmenetluses nõude registreerimiseks selle nõude olemasolu tuvastamise hagi tuleneb otseselt maksejõuetusmenetlusest, on sellega tihedalt seotud ning põhineb maksejõuetusmenetlust reguleerival õigusel.

22 Lisaks rõhutab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kui nõustuda, et hoiuleantud asja tagastamiseks nõusoleku asendamise menetluses määratakse rahvusvaheline kohtualluvus määruses nr 1215/2012 ette nähtud kohtualluvuse eeskirjade alusel, võib see soodustada hoiuleandmise menetluse poolte strateegilist käitumist selles mõttes, et mõned menetlusosalised jääksid passiivseks ja ootaksid, et nende vastu esitatakse hagi nende elukohajärgsesse kohtusse selle määruse artiklis 4 sätestatud üldreegli alusel.

23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb ka selles, kuidas tõlgendada määruse nr 1215/2012 artikli 8 punkti 2, mis käsitleb menetluse astumise avalduse suhtes kohaldatavaid kohtualluvuseeskirju, eelkõige seetõttu, et selle sätte mitmes keeleversioonis on viidatud mõistetele „kolmas isik“ ja „kolmandate isikute osalusega menetlus“.

24 Kui vastatakse jaatavalt küsimusele, kas hoiuleantud asja tagastamiseks nõusoleku asendamise menetlus kuulub mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ alla määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses, siis soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus seega teada, kas kõnealuse määruse artikli 8 punkti 2 võib tõlgendada nii, et see on kohaldatav niisugusele menetlusele.

25 Neil asjaoludel otsustas Nejvyšší soud (kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [määruse nr 1215/2012] artikli 1 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et hoiuleantud asja tagastamiseks kostja nõusoleku asendamise menetlus, mis on hoiuleandmist käsitleva menetluse vahemenetlus ja mis algatati pärast seda, kui õiguskaitseasutuste poolt äravõetud ese anti hoiule, kuulub mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ alla selle sätte tähenduses?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas [määruse nr 1215/2012] artikli 8 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et hoiuleantud asja tagastamiseks nõusoleku asendamise taotlus, mille on esitanud üks vaidlusaluse asja hoiuleandmise menetluse osaline selle menetluse teise osalise vastu, on hagi selle sätte tähenduses?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

26 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ selle sätte tähenduses hõlmab hagi, mille eesmärk on asendada kostja nõusolek hoiuleantud asja tagastamiseks, samas kui see hagi on vahemenetlus õiguskaitseasutuste poolt äravõetud eseme hoiuleandmise menetluses.

27 Kõigepealt tuleb märkida, et kuivõrd määrusega nr 1215/2012 tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse määrus nr 44/2001, mis omakorda asendas Brüsseli konventsiooni, kehtib viimasena nimetatud õigusinstrumentide sätetele Euroopa Kohtu antud tõlgendus ka määruse nr 1215/2012 suhtes, kui neid sätteid võib pidada „samaväärseks“ (30. juuni 2022. aasta kohtuotsus Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Nii on see määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 puhul, mille kohaselt seda määrust „kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes“, kuivõrd see säte on samaväärne määruse nr 44/2001 artikli 1 lõikega 1 ja Brüsseli konventsiooni artikli 1 esimese lõigu esimese lausega.

29 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei tohi liikmesriikidele ja huvitatud isikutele määrusest nr 1215/2012 tulenevate õiguste ja kohustuste võrdsuse ning ühetaolisuse võimalikult paremaks tagamiseks käsitada mõistet „tsiviil- ja kaubandusasjad“ lihtsalt viitena ühe või teise asjaomase riigi õigusele. Seda mõistet tuleb käsitada autonoomse mõistena, mida tõlgendades tuginetakse ühelt poolt selle määruse eesmärkidele ja süsteemile ning teiselt poolt riiklike õigussüsteemide kogumist tulenevatele üldpõhimõtetele (vt selle kohta 7. mai 2020. aasta kohtuotsus Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Movic jt, C-73/19, EU:C:2020:568, punkt 33).

30 Sellega seoses tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et kuigi teatavad ametiasutuse ja eraõigusliku isiku vahelised vaidlused võivad kuuluda määruse nr 1215/2012 kohaldamisalasse, kui hagi puudutab *iure gestionis* tegevust, ei ole see nii, kui ametiasutus on tegutsenud avalikku võimu teostades (vt selle kohta 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus TOTO ja Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 22. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Eurelec Trading, C-98/22, EU:C:2022:1032, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Nimelt, kui üks vaidluse pool teostab avalikku võimu, siis on nimelt välistatud selle vaidluse käsitamine „tsiviil- ja kaubandusasjana“ määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses, kuna see pool kasutab volitusi, mis väljuvad eraõiguslike isikute vahelistele suhetele kohaldatavate üldnormide kohaldamisalast (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus TOTO ja Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 22. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Eurelec Trading, C-98/22, EU:C:2022:1032, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).

32 Tuvastamaks, kas hagi kuulub autonoomse mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ alla määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses ja järelikult selle määruse kohaldamisalasse, tuleb kindlaks teha kohtuvaidluse poolte vaheline õigussuhe ja selle ese või teise võimalusena analüüsida esitatud hagi alust ja selle esitamise korda (6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus TOTO ja Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 22. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Eurelec Trading, C-98/22, EU:C:2022:1032, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).

33 Kuigi selle hinnangu andmine on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne, on siiski tarvilik, et Euroopa Kohus teeks talle esitatud märkusi arvestades mõne täpsustuse asjaolude kohta, mida võib arvesse võtta.

34 Nii on Euroopa Kohus juba otsustanud, et mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ alla kuulub vaidlus, mille pooled on kaks ettevõtjat vara arestimise menetluses, mis puudutab kütuse tarnimist sõjalise operatsiooni tarvis, kuna asjaolu, et teatav tegevus teenib avalikke huve, ei ole iseenesest piisav selleks, et kvalifitseerida see tegevus teostatuks *iure imperii* (vt selle kohta 3. septembri 2020. aasta kohtuotsus Supreme Site Services jt, C-186/19, EU:C:2020:638, punktid 65 ning 66). Ta leidis siiski, et see ei ole nii nõude puhul, milles palutakse anda pädevus tuvastada rikkumised edaspidi lihtsalt protokolliga, mille on koostanud asjaomase ametiasutuse ametnik, kuna selline nõue puudutab tegelikult volitusi, mis väljuvad eraõiguslike isikute vahelistele suhetele kohaldatavate üldnormide kohaldamisalast (22. detsembri 2022. aasta kohtuotsus Eurelec Trading, C-98/22, EU:C:2022:1032, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

35 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et menetlus, mille eesmärk on asendada nõusolek hoiuleantud asja tagastamiseks, kujutab endast menetlust, mis võimaldab asendada hoiuleantud asja tagastamise taotlusele kostja nõusoleku puudumise kohtuotsusega, et teha kindlaks isik, kellele kohtuasutus peab hoiuleantud asja tagastama.

36 Nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, on see hagi, mille aluseks on õiguskaitseasutuste määratud äravõtmise ja asjaomase asja hoiuleandmise menetlus, vajalik eeltingimus hoiuleantud asja tagastamiseks ja vara taastamiseks.

37 Sellest tuleneb, et nii selle eset kui ka alust arvestades on nõusoleku asendamise menetlus lahutamatult seotud asjaomase asja äravõtmisega õiguskaitseasutuste poolt ja sellele järgneva hoiuleandmisega, mistõttu ei saa seda menetlust analüüsida neid menetlusi arvesse võtmata.

38 Kriminaalmenetluses vara äravõtmine ja sellele järgnev hoiuleandmine kujutavad endast aga avalikule võimule iseloomulikke toiminguid, eelkõige seetõttu, et nende üle otsustavad ühepoolselt õiguskaitseasutused ja need on vaidluse pooltele siduvad.

39 Sedalaadi vaidlus tuleneb nimelt sellest, et üks vaidluspool teostab avalikku võimu, kuna ta teostab märksa laiemaid volitusi kui need, mis tulenevad eraõiguslike isikute vahelistele suhetele kohaldatavatest üldnormidest (vt selle kohta 15. veebruari 2007. aasta kohtuotsus Lechouritou jt, C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 34).

40 Sellest tuleneb, et nõusoleku asendamise hagi tuleb osas, milles see kujutab endast õiguskaitseasutuste poolt äravõetud asja hoiuleandmisele ja hoiuleantud asja tagastamisele eelnevat vahemenetlust, samuti lugeda avaliku võimu teostamise väljenduseks.

41 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba otsustanud, et kui vaidlus jääb oma eseme poolest määruse nr 1215/2012 kohaldamisalast välja, ei saa selle määruse kohaldamist õigustada sellise eelneva küsimuse olemasoluga, mille kohta peab otsuse tegema kohus, olenemata selle küsimuse sisust (vt selle kohta 25. juuli 1991. aasta kohtuotsus Rich, C-190/89, EU:C:1991:319, punkt 26).

42 Lisaks oleks see vastuolus õiguskindluse põhimõttega, mis on üks määruse nr 1215/2012 eesmärkidest, kui selle määruse kohaldatavus võiks varieeruda sõltuvalt eelneva küsimuse olemasolust (vt selle kohta 15. mai 2003. aasta kohtuotsus Préservatrice foncière TIARD, C-266/01, EU:C:2003:282, punkt 42).

43 Niisugust tõlgendust ei sea kahtluse alla ka asjaolu, et eelnev menetlus toimub eraõiguslike isikute vahel ilma õiguskaitseasutusteta, et menetlus on võistlev ja et tegutsemise korda reguleerivad tsiviilkohtumenetluse normid.

44 Nimelt piisab asjaolust, et hoiuleantud asja tagastamise taotleja tegutseb hagi alusel, mille aluseks on avaliku võimu akt, selleks et seda menetlust saaks olenemata järgitud menetlusnormide laadist pidada määruse nr 1215/2012 kohaldamisalast välja jäävaks. Järelikult ei oma tähtsust asjaolu, et eelotsusetaotluse esitanud kohtule esitatud hagi esitletakse tsiviilõiguslikuna osas, milles selle eesmärk on kindlaks teha, kellele tuleb äravõetud ja hoiuleantud asi tagastada (vt selle kohta 15. veebruari 2007. aasta kohtuotsus Lechouritou jt, C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 41 ning seal viidatud kohtupraktika).

45 Eeltoodut arvesse võttes tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ selle sätte tähenduses ei hõlma hagi, mille eesmärk on asendada kostja nõusolek hoiuleantud asja tagastamiseks, samas kui see hagi on vahemenetlus õiguskaitseasutuste poolt äravõetud asja hoiuleandmise menetluses.

Teine küsimus

46 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

47 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 1 lõiget 1

tuleb tõlgendada nii, et

mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ selle sätte tähenduses ei hõlma hagi, mille eesmärk on asendada kostja nõusolek hoiuleantud asja tagastamiseks, samas kui see hagi on vahemenetlus õiguskaitseasutuste poolt äravõetud asja hoiuleandmise menetluses.

Allkirjad